

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

יא.

עין משפט
נר מצוה

ל א מ"י פ"ב מהל'
מעילה ז':
לא ב מ"י פ"ד מהל'
שקלים ה' ו' י':
לב ג מ"י פ"ה מהל'
ערכין הלכה ז':

רבינו חננאל

דקדשי דמים הוא ולא
קדושת הגוף. והתמידים
קדושתן קדושת הגוף
היא: אי הכי אמאי נפסלת
הקטורת במגע טבול יום
מעה שנתנה למכשת
לשחוקה ועדיין לא
קדשה. וכו' תימא כל דבר
שהוא קדושתו קדושת
דמים נפסלת במגע טבול
יום. והתנן בס' מעילה
פ"ב המנחות מועלין בהן
קדושתן קדושת גוף
בבלי וכו'. אמר ר' חננאל
בבלי הן נפסלין ואם
לא קדשו בבלי שרת
אין קדושתן. הנה קדושת
דמים הן אלו המנחות
ואינו נפסלין בטבול יום.
ולא מצא תשובה. ואמר
ליה (רבה) [רב חסדא]
אלא מאי הקטרת קדושת
הגוף היא אי הכי תפסל
בלינה כמו הובחיים.
אלמה תנן במעילה
הקומץ והלבהנה
למנחות אם קדשו בבלי
הוכשרו ליפסל בלינה.
ודחי רבה שאני קטורת
דאצי"ג קדושת הגוף
היא כיון דצורחה בכל
השנה. כלומר הואיל והיא
נעשרת מחלת השנה
אין בלינה פוסלת בה
אלא עד שהקדש בבלי.
ויש מי שאומר כיון
שהקטורת כך צורחה לא
גמרין מנה דלא אמרין
קדושה שבהן להיכן
הלכה. כמו שאין אומרים
בקטורת קדושה שבה
להיכן הלכה אלא מחללין
אותה. כך [אין] אומרים
במזידין קדושה שבהן
להיכן הלכה אלא נפדין
תמימים. אלא אמרין
שאני קטורת והקדושה
מ"מ קדושת עומדת. וי"א
כיון שהן קדושת הגוף
שניהן שוין. והא דאמר
מ"מ קדושה וכו' קדושה
שבהן להיכן הלכה
ואתרויהו מקשיין. ורבה
מפרק אתרויהו לב ב"ד
מתנה עליהן. כלומר בעת
קנייתם ובעת עשייתם לב
ב"ד מתנה עליהן אם
הוצרכו לצבור הוצרכו
ואם לאו יהיו לדמיהן.
א"ל אביי לרבה (ב)
והא את הוא דאמרת
שהקדש זכר לדמיו קדוש
קדושת הגוף. א"ל כי
אמרינן היבא דא"ל לדמי
עולה קדוש הוא עצמו
לעולה. אבל המקדש
לדמי נספין לא קדוש
אלא לדמיו. ומתווב
עליה אביי מפר ושעיר
יום הכפורים שאבדו

(א) ע"י תוס' ערכין ה' ה' ד"ה
והא.

הוכשרו ליפסל בטבול יום. וא"ת כי לא קדשו בכלי נמי
ליפסל בטבול יום מידי דהוה לחולין שנעשו על
טהרת הקודש דמיפסל בטבול יום כדמוכח בסוף נדה (דף ע"א ושם)
דמנן היושבת על דם טהור מערה מים לפסח דייקין מערה אין

נוגעת לא לחולין שנעשו על טהרת
קודש כקודש דמו וי"ל דתנא דהכא
סבר לאו כקודש דמו כחזרו לומר
דהתם דהרי הוא כמגע טמא מת
נקדשים ולא לחולין א"כ הכא מיירי
מדאורייתא וה"ה דמקודש לכן מיפסלי
מדברגן ואם תאמר א"כ מאי פריך
לעיל ינמא דקדושת דמים היא והא
דקדש נפסלת בטבול יום היינו
מדברגן וכמשה ראשונה דהתם
דסברה דקדוש דמו וי"ל דאי מטעם
דקדוש דמו מיפסל בטבול יום א"כ
אפילו לא נתנה במכתשת נמי לכיון
דמדברגן מיפסל אפי' אינה ראויה
להקרב נמי אז שמה קטרת לא מיפסל
משום חולין שנעשו על טהרת קדש דלא
שייך בה ואי טעמא כיון דלאו בת אכילה
היא אכל לעיל קאמר שפי' וכו' כל
קדושת דמים מיפסל בטבול יום
ולא קשה ליה אפי' לא נתנה במכתשת
נמי דלא מפסל קדושת דמים כל זמן
שמחוסר מעשה בגופו דהיינו כמישה
והשתא נמי ניחא מה שמקשה דאמאי
לא פריך מרישא דתנא לעיל מהך
דהמנחות כו' דמייתי הכא וצ"כ
דמעילה (דף ע"ט.) שמי הלחם ולחם
הפנים מועלין צהם משהוקדשו קרמו
צמור הוכשרו ליפסל בטבול יום
קרמו אין לא קרמו לא ולפי מה
שפרישית דקדושת דמים לא מיפסל

בטבול יום כל זמן שמחוסר מעשה בגופו לא ה"מ למיפוך מרישא
דאפילו נתנוה צמור אכתי מחוסר קרימה וכשישחט עליהן הזבח
לחם הקרימה שהיא אפיה:

אלא מעתה תיפסל בלינה אלא תנן ב'ו'. פירש בקונטרס
דייק מדקדמי לעיל גבי מכתשת טבול יום ולא קדמי
לינה והכא תנא לינה ש"מ דכלי דהכא לאו מכתשת
היא אכל אי לאו הך ממתינן דמייתי מצרייתא גופה דמכתשת
דקדמי טבול יום ולא קדמי לינה לא מצי למיפוך דאיכא למימר
תנא טבול יום וה"ה לינה וא"ת ותקשה ליה מטבול יום גופיה
דמצרייתא קדמי דמיכה נתנה למכתשת נפסל בטבול יום ואילו
הכא תנן קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום דהיינו כלי
דבשעת הקטרה אין לא קדשו לא וי"ל דהא לא הוה קשה ליה כולי האי דמצי למימר דבקטרת אפילו לא קדשו בכלי נפסלת
בטבול יום והא דנקט קדשו בכלי לענין טבול יום לא נקט אלא משום מנחת כהנים ומנחת כהן משום השנויים כאן [אכל]
לעיל דייק שפיר לא קדשו לא אטבול יום דקדשו בכלי קאי אטבול יום ומוחוסר כפורים ולינה דל"כ צחנס נקט ט"ו"ן מדע דהא קומין
נמי אפילו לא קדש בכלי נפסל בטבול יום וצמור כפורים וצלינה מצי נתקדשה המנחה (א) "בסיסא דקדמי לעיל המנחות מועלין
צחן והא דתנא קומין צהדי הך משום סיפא דקדמי וחיצינן משום נותר ועמא דקאי אכולהו אכל מלינה פריך שפיר דליכא למימר
דהוא הדין לא קדשו ונקט קדשו משום מנחת כהנים וצרייה דא"כ אמאי תנא כלל קטורת בהדייהו ועוד וי"ל דהא פשיטא ליה דלין
קטורת נפסלת בלינה משעת נתינה במכתשת שפיר הי עושים אותה בתחלת השנה לזוין כל השנה ולא מייתי מהך ממתינן אלא דשייך
פסול לינה בקטורת דאי לאו מתני' ה"א דלין שייך בקטורת פסול לינה כלל: **הוא"ל** וצורתה ב"ה השנה בוד"ה. פ"י בקונטרס שאין
מראיתה משתנה הלכך אע"ג דקדושת הגוף היא לא מיפסל בלינה מיהו משקדשה בכלי ליקרב גזור צה רצנן לינה דלמא אחי לאכשורי
צשאר קרצנות המתקדשים בכלי ולפי' אי אפשר לה ליפסל אלא מדברגן וקשה דצפרק הוציאו לו (יומא דף מח. ושם) צעי רב פפא
חישב בחפית קטורת מהו ופשיט לה מהא דלמך ר"ע הסלת והצלינה והמליס והקטורת שחם נגע טבול יום צמקתן פסל את כולן
ומדפסלין טבול יום פסלה נמי לינה ומדפסלה לינה פסלה נמי מחשבה והקשה בקונטרס שם דאמאי לא מייתי ראיה מהכא דפסלה
לינה וליכא למימר דהתם מייתי ראיה דמדאורייתא פסלה לינה ומהכא ליכא לאוכוחי דפסלה מדאורייתא דהא לפ"ה דהכא ע"כ לא פסלה
אלא מדברגן לכ"י לפרש שאני קטורת הואיל וצורתה כל השנה כולה עשוקר מצותה צך לעשותה כולה בתחלת השנה ולאחר קידוש כף
אפשר דמיפסל מדאורייתא כשאר קרצנות ועוד כיון דיש שיעור להקרב קטורת פרס שחרית ופרס ערבית אין כלי שרת מקדשה
(ו) שלא מדעת כדמשמע צס"פ לולב וערבה (סוה דף ג.) אי נמי אין כלי שרת מקדשים אלא בזמנן אפילו ליפסל כדמוכח צס"פ שמי הלחם
(מנחות דף ק.) אע"ג דצס"פ לולב וערבה נריך לומר דמילוי ערב צבת חשיב בזמנן לפי שא"ל למלאות צצבת גבי מכתשת חשיב אפשר
והשתא אחי שפיר דלא מצי למידק מהכא דפסלה לינה מדאורייתא אכל מהשיא מוכח שפיר דפסלה מדאורייתא מידי דהוה אטבול
יום דפסל מדאורייתא מדפסל אפילו ע"י צירוף כלי ואע"ג דטבול יום חמיר דפסיל משנתנה למכתשת קידוש כף חשיב לגבי לינה כמינה
למכתשת לטבול יום ועי"ל דלאו מדפסול טבול יום דייק פסול לינה אלא כלומר מדפסול ע"י צירוף כלי אלמא נריך הקטרה לכלי דכשאין
נריך לכלי אין כלי מנפרו ואפי' הוי צירוף כלי מדברגן לא תקון אלא צריך לכלי מדאורייתא וכיון דצעי כלי א"כ פסלה לינה
כדדייק צפרק התכלת (שם דף נה.) על מצתה מלמד שטעונה כלי דאי אפי' לא מתחל מלמד מיפסל בלינה אכל קשה דתפשוט מסיפא
דהכא דפסלה דאורייתא דקדמי וחיצינן עליהן משום נותר דמשמע דקאי אחי לא אקטורת ועוד דקדמי ופיגול אין צחן לפי שאין להם
מתירין ואי לא מיפסל מחשבה תיפוק ליה דלא פסלה מחשבה: **מב"ר** במקום קרישא. תימה אי מכתשת מיקדשא קדושת הגוף
א"כ היכי אמר צערכין (דף י.) גבי מכתשת שניקבה (ב) ונצברה ושלחו אומנין מאלכסנדריא של מזרים ותקנוה האמר צוצחים (דף פח.)
כלי שרת שנצברו אין מתקנין אותן ושניקבה אין ממתינן לתוכה אכר דלין עניות צמקוס עשירות וי"ל דמכתשת של משה שאני שהיתה
מפוטמת ציבור וי"מ דודאי לא היתה כלי שרת אלא שהקטורת היה קדוש קדושת הגוף צדצורו שהיה אומר יהא זה קטורת היה
חל עליה קדושת הגוף אחר כמישה במכתשת שהיה ראוי להקטיר כמו הצהמה שהיא קדושה כשאומר יהא זה לעולה יהא זה לחטאת
וכי משני לעיל שאני קטורת דקדושת דמים היא הי"ך דכשאומר יהא זה לקטורת לא חיל עלה קדושת הגוף: **פ"ר** ושעירי ש"ל יום
הכפורים. פ"י בקונטרס דלכך ימוחו דלא חוי לשנה הבאה משום שרמא שנה וצ"כ שני שעירים (יומא דף סה.) ליתא למסקנא הכי
אלא מסקינן דלא צעין חדשה אלא למזוה ועמא דמיתו משום דחיישין לתקלה:

וכן

דקדוש דמים. אין צה אלא קדושת דמים שלקחה מתרומת הלשכה
אכל בכלי לא קדשה דתקדש קדושת הגוף דמכתשת שנשחקה צה
לאו כלי שרת היא: **בטבול יום.** אם נגע צה: **המנחות.** מנחת יחיד:

מועלין צחן משהוקדשו. דקדושת דמים צה מעילה היא: קדשו
בכלי. הביא לעורה ונתנה בכלי
שרת: **סוגסרה.** נגמרה קדושתה
ליפסל בטבול יום. וכל לשון הכשר
לשון תיקון שמתקנו ומומינו לכן:
הקומץ. של מנחת יחיד: **והלזונה.**
של מנחת יחיד: **ומנחת כהנים.**
שהיא כליל ואינה נקממת: **ומנחת**
כחן משות. חציתי כהן גדול שצכל
יום מחליתו צצוקר ומחליתו צערב:
ומנחת נסכים. הצאה עם הצהמה
שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים
לאיל ועשרון לכבש והן כולן כליל:
קדשו בכלי כו'. והך דפליג לה
בתרתי צבי הך והך דלעיל דהמנחות
מועלין צחן כו' משום דצסיפא יש
חילוק צייניה צמילי אחרניתא
צמקת מעילה דצהדיא דלעיל לא
קדמי וחיצינן עליה משום פיגול
ונותר וטמא צקדושת כלי עד שיקרב
הקומץ וצהך שכולן כליל קדמי
בקדושת כלי דידהו וחיצינן עליהם
משום נותר ומשום טמא. קדמי מיהא
קטורת וקדמי קדשו בכלי וע"כ
(א) ממתינן לעיל גבי קדושת מכתשת
תנא נפסלת בטבול יום ולא תנא
לינה והכא תנא לינה ש"מ קדושת
כלי דהכא לאו מכתשת היא אלא כלי
שצשעת הקטרה דומיא דקומץ
ולזונה ושאר השנויים כאן עמה
אלמא מכתשת לא מקדשה ליה

קדושת הגוף: **הואיל וצורה (ב).** אינה משנה את מראיתה הלכך אע"ג
דקדושת הגוף היא לא מיפסל בלינה ומיהו משקדשה בכלי ליקרב גזור
צה רצנן פסול לינה דלמא אחי לאכשורי צשאר מתקדשים
בכלי: **מכל מקום קשיא קדושה צצחן להיכן הלכה.** צין צמתידין
צין בקטורת: **לכ צ"ד מנחה עליהם.** צשעת לקיחה דלא ליקדשו
קדושת הגוף אלא הצריכין לשנה וכל מידי דציצור נותנין צ"ד לכ:
והא מר הוא דאמר. צמקת תמורה: **הקדוש וכו' לדמיו.** הקדוש
איל לדמיו: **קדוש קדושת הגוף.** ואינו נמכר מאחר שהקדשו
הוא עצמו ראוי להקדשה אינו יואל מידי מוצח [תמורה ג.]: והכא נמי למאי
מנהי מנחה דלכ צ"ד כי אמרי' נמי יהו לדמיהן קדשי להו לגופיהו:
הא

דבשעת הקטרה אין לא קדשו לא וי"ל דהא לא הוה קשה ליה כולי האי דמצי למימר דבקטרת אפילו לא קדשו בכלי נפסלת
בטבול יום והא דנקט קדשו בכלי לענין טבול יום לא נקט אלא משום מנחת כהנים ומנחת כהן משום השנויים כאן [אכל]
לעיל דייק שפיר לא קדשו לא אטבול יום דקדשו בכלי קאי אטבול יום ומוחוסר כפורים וצלינה מצי נתקדשה המנחה (א) "בסיסא דקדמי לעיל המנחות מועלין
צחן והא דתנא קומין צהדי הך משום סיפא דקדמי וחיצינן משום נותר ועמא דקאי אכולהו אכל מלינה פריך שפיר דליכא למימר
דהוא הדין לא קדשו ונקט קדשו משום מנחת כהנים וצרייה דא"כ אמאי תנא כלל קטורת בהדייהו ועוד וי"ל דהא פשיטא ליה דלין
קטורת נפסלת בלינה משעת נתינה במכתשת שפיר הי עושים אותה בתחלת השנה לזוין כל השנה ולא מייתי מהך ממתינן אלא דשייך
פסול לינה בקטורת דאי לאו מתני' ה"א דלין שייך בקטורת פסול לינה כלל: **הוא"ל** וצורתה ב"ה השנה בוד"ה. פ"י בקונטרס שאין
מראיתה משתנה הלכך אע"ג דקדושת הגוף היא לא מיפסל בלינה מיהו משקדשה בכלי ליקרב גזור צה רצנן לינה דלמא אחי לאכשורי
צשאר קרצנות המתקדשים בכלי ולפי' אי אפשר לה ליפסל אלא מדברגן וקשה דצפרק הוציאו לו (יומא דף מח. ושם) צעי רב פפא
חישב בחפית קטורת מהו ופשיט לה מהא דלמך ר"ע הסלת והצלינה והמליס והקטורת שחם נגע טבול יום צמקתן פסל את כולן
ומדפסלין טבול יום פסלה נמי לינה ומדפסלה לינה פסלה נמי מחשבה והקשה בקונטרס שם דאמאי לא מייתי ראיה מהכא דפסלה
לינה וליכא למימר דהתם מייתי ראיה דמדאורייתא פסלה לינה ומהכא ליכא לאוכוחי דפסלה מדאורייתא דהא לפ"ה דהכא ע"כ לא פסלה
אלא מדברגן לכ"י לפרש שאני קטורת הואיל וצורתה כל השנה כולה עשוקר מצותה צך לעשותה כולה בתחלת השנה ולאחר קידוש כף
אפשר דמיפסל מדאורייתא כשאר קרצנות ועוד כיון דיש שיעור להקרב קטורת פרס שחרית ופרס ערבית אין כלי שרת מקדשה
(ו) שלא מדעת כדמשמע צס"פ לולב וערבה (סוה דף ג.) אי נמי אין כלי שרת מקדשים אלא בזמנן אפילו ליפסל כדמוכח צס"פ שמי הלחם
(מנחות דף ק.) אע"ג דצס"פ לולב וערבה נריך לומר דמילוי ערב צבת חשיב בזמנן לפי שא"ל למלאות צצבת גבי מכתשת חשיב אפשר
והשתא אחי שפיר דלא מצי למידק מהכא דפסלה לינה מדאורייתא אכל מהשיא מוכח שפיר דפסלה מדאורייתא מידי דהוה אטבול
יום דפסל מדאורייתא מדפסל אפילו ע"י צירוף כלי ואע"ג דטבול יום חמיר דפסיל משנתנה למכתשת קידוש כף חשיב לגבי לינה כמינה
למכתשת לטבול יום ועי"ל דלאו מדפסול טבול יום דייק פסול לינה אלא כלומר מדפסול ע"י צירוף כלי אלמא נריך הקטרה לכלי דכשאין
נריך לכלי אין כלי מנפרו ואפי' הוי צירוף כלי מדברגן לא תקון אלא צריך לכלי מדאורייתא וכיון דצעי כלי א"כ פסלה לינה
כדדייק צפרק התכלת (שם דף נה.) על מצתה מלמד שטעונה כלי דאי אפי' לא מתחל מלמד מיפסל בלינה אכל קשה דתפשוט מסיפא
דהכא דפסלה דאורייתא דקדמי וחיצינן עליהן משום נותר דמשמע דקאי אחי לא אקטורת ועוד דקדמי ופיגול אין צחן לפי שאין להם
מתירין ואי לא מיפסל מחשבה תיפוק ליה דלא פסלה מחשבה: **מב"ר** במקום קרישא. תימה אי מכתשת מיקדשא קדושת הגוף
א"כ היכי אמר צערכין (דף י.) גבי מכתשת שניקבה (ב) ונצברה ושלחו אומנין מאלכסנדריא של מזרים ותקנוה האמר צוצחים (דף פח.)
כלי שרת שנצברו אין מתקנין אותן ושניקבה אין ממתינן לתוכה אכר דלין עניות צמקוס עשירות וי"ל דמכתשת של משה שאני שהיתה
מפוטמת ציבור וי"מ דודאי לא היתה כלי שרת אלא שהקטורת היה קדוש קדושת הגוף צדצורו שהיה אומר יהא זה קטורת היה
חל עליה קדושת הגוף אחר כמישה במכתשת שהיה ראוי להקטיר כמו הצהמה שהיא קדושה כשאומר יהא זה לעולה יהא זה לחטאת
וכי משני לעיל שאני קטורת דקדושת דמים היא הי"ך דכשאומר יהא זה לקטורת לא חיל עלה קדושת הגוף: **פ"ר** ושעירי ש"ל יום
הכפורים. פ"י בקונטרס דלכך ימוחו דלא חוי לשנה הבאה משום שרמא שנה וצ"כ שני שעירים (יומא דף סה.) ליתא למסקנא הכי
אלא מסקינן דלא צעין חדשה אלא למזוה ועמא דמיתו משום דחיישין לתקלה:

(א) מעילה ט. (ב) שם י.
(ג) וצמקוס קו: מנחות
ע"כ: (ד) תמורה יא: [דף
יט: ערכין ה. צבורת יח:]
(ה) נ"י תוס' תמורה יט:
ד"ה ואת אומתם. (ו) יומא
ג. סה. סוה"ט. [למקנן יב:]
(ז) צ"ל צבסל,

הגהות הב"ח

(א) ש"ח ד"ה קדשו וכו'
וע"כ מדתניא נעל:
(ב) ד"ה הואיל וצורה כל
השנה.
(ג) במכתשת קדושת הגוף
ובלינה היינו טעמא
דלא מיפסל לפי
שאינה משנה את
מראיתה: (א) תוס' ד"ה
אלא וכו' בסיסא. ג"כ צ"כ
דמנחות ד' כ. ע"כ פשיט'
ציסא כלי ששם צוללן
מנהי וצמקוס ס"פ המנחת
מקדש משמע דהם גורסי'
סיסא: (ו) ד"ה הואיל וכו'
אין לא שרת מקדשה נעל
(מנחת) תא"מ וי"כ ס"א
אלא הראוי וכו':
(ז) ד"ה מ"מ וכו' גבי
מכתשת שניקבה ושלחו
לכ"ל וימית ונשברה
נמחק:

גליון הש"ס

גמ' דמי' נסכים. ע"י מ"ר
ד' כו ע"כ תוס' ד"ה אכל:

מוסף רש"י

המנחות מועלין בהן
משהוקדשו. צפה
(שעילה ז'). ומנחת
כהנים. דמכ"י וכל מנחת
כהן כלל תהיה (שם י.).
ומנחת בהן משום
היינו חציתי כהן גדול
(שם). ומנחת נסכים.
היינו מנחה הצאה עם
הזבח שיש בו נסכים, דאין
בו שריים. דכל הוי דמתי'
כלל ינהי (שם). מועלים
בהן משהוקדשו.
קדושת פה צעלמא (שם).
לב בית דין. של כהנים
(מנחות שם: מנחות').
הקדשו זכר לדמיו. אל.
דחוי לעולה והקדשה לדמי
עולה (ערכין ה.) שומכט
ויצא דמיו עולה
(י' תמורה יא.) או אשם
(תמורה יט.). ולכ"י נקט
רבא זכר, דצעולה איירי
רבא ונקטא לא חיל לעולה
וילכא למימר קדושה קדושת
הגוף (תמורה יא.) א':
לכ"י נקט זכר דחיל לעולה
משום דרובא דמייתי קרבן
עולה מייתי (בבבבב ד'י).
קדוש קדושת הגוף.
והוא עצמו יקרב עולה.
דמיו דתנא ליה קדושת
דמים נתתא ליה קדושת
הגוף הואיל והוא חיל
לגופיה (ערכין ה. וכו'י)
תמורה יט.). ואינו יוסף
למוכרו הואיל והוא גיטל
חיל לעולה (תמורה יא.).
אחרים
תחתיהם. ומתפסל כחן
ואמר כן מנאלי האגריס
(הוריות ז').